

Домашна работа

по Теория на литературата

на Станимир Джевелеков, ф. н. 60728, Арабистика

Що е пролепис в риторическия смисъл? (определение в три реда)

Пролепис е фигура, която в реториката представлява следното: вместо предстоящо събитие, говорителят очаква опозиция на собствения си аргумент. Като си опонира и отговаря сам, преди публиката да е реагирала, той цели да затвърди тезата си.

Това, което Женет нарича "ахрония" (пример до половин страница)

Глутница кучета, 1992, сценарист и режисьор Куентин Тарантино

Фабула: Шест непознати извършват обир на магазин за бижута, но планът им се обърква, когато разбират, че са обградени от полиция.

Сюжет: Филмът проследява участниците в обир на магазин за бижута: на закуска непосредствено преди обира, в бързаща кола и в изоставен склад непосредствено след обира и - чрез аналепис - на разнообразни други места известно време преди обира, но не и в самия магазин и не и по време на самия обир.

Курсова работа

по Теория на литературата

на Станимир Джевелеков, ф. н. 60728, Арабистика

апория

1. *Безизходно положение поради неопределими противоречия в мислимите условия.*

Това е само едно от многото определения на понятието. Може и вместо като парадокс, да разглеждаме апорията като фигура на речта, чрез която говорителят изразява (искрена или не) обърканост от въпросния парадокс. Във всеки случай, представям ви апорията, която ще разгледаме днес: *заедност без заедност*. Примерът няма да бъде извлечен от литературна или друга художествена творба, но не мога и да кажа, че съм си го измислил.

Обектите ни са момче и момиче, които се обичат. Те искат да прекарват времето си заедно, да си общуват, да изразяват дълбоките си чувства във физическа форма, т.е. споделят романтична любов както само момче и момиче биха могли. Тяхната история започва някоя зима в техния роден град и бързо преминава от приятелски към интимни чувства. Събира ги това, че в този сезон на практика няма с кой друг да излизат (защото всичките им общи приятели са в Големия Град) и да си губят времето, помагат и относително сходните им интереси. Заедно посещават художествената галерия, драматичния театър, регионалната библиотека, градското кино и кварталното кафе, незадължително в този ред.

След като един от тях - да кажем момчето - е преодолял страха си и е казал на другия, че се чувства някак различно, идва сконфузният момент, в който другия - да кажем момичето - преценява ситуацията и решава какво да направи. Топката е в нея, или както казва Кърт Вонегът, тя по-скоро има опрян пистолет в главата и няма какво друго да направи, освен да отвърне. Съответно тя *преценява*, че може да опитат да са заедно. И опитват, само че тя излита за друг континент след осем дни.

И така, двамата млади се озовават в ситуация, в която са заедно най-малкото в собствените си представи, само че са разделени най-малкото от един океан. Това е така, защото момичето от две години учи някъде другаде, в далечна страна, и както тя, така и родителите ѝ са вложили много от себе си, за да го постигне. Тя ще бъде още поне две години там.

Момчето не може да отиде при нея, защото баща му е емигрирал нелегално във въпросната далечна страна преди десетина години, малко преди падането на Виденов. Дори и да изкара максимален брой точки на съответните изпити и да вземе пълна стипендия в нейния колеж, реалните му шансове да получи виза са критично малки.

Та така. Те са заедно, без да бъдат заедно. Мислимите условия явно са в противоречие, макар и конкретно, и ситуацията е безизходна.

Заедно са, защото биването заедно няма точна дефиниция; романтичната любов няма точна дефиниция. Заедно са, защото технологиите позволяват непрекъснатата комуникация, съставяща, но не ограничена до: писма, писане в реално време, телефонни и видео разговори. Заедно са, защото според Кама Сутра любовта не се интересува от време или ред.

Разбира се, Кама Сутра си мълчи за разстояния от хиляди километри.

Не са заедно, защото това не е роман на Джейн Остин. Не са заедно, защото това не е деветнайсти век, и вместо в малки селца, двамата герои живеят в милионни полиси в условия на глобализация и масова комуникация. Ако преди е било възможно да се родиш, да живееш и да си отидеш, познавайки общо петстотин души, днес ще срещнеш повече хора преди края на първия си семестър в университета. Любовта в 21ви век идва по-бързо и си отива по-бързо, и океана не влияе положително на този модел. Както Лорка в "Сомнамбулен романс," така и Audioslave в "Like a Stone" проповядват, че дългото чакане на възлюбения може да вземе да свърши с нечия трагична смърт. Не са заедно, защото тя ще се върне след 354 дни.

Очевидно е, че заедността има два отделни, но неразделни смисъла, като в конкретния пример те си противоречат. В душевния смисъл, по-често смятан за метафоричен, тези двама души определено са заедно, но това няма как да продължи вечно, защото във физическия - буквалния - те няма как да са. Апорията явно не изключва драмата.